

MASIA I TERRITORI

III Congrés de Masia - Territori:

«La complexitat dels nous reptes.
L'oportunitat dels nous sistemes»

PROGRAMA

13, 14 i 15 de març de 2024
Institut d'Estudis Catalans
(c. del Carme 47, Barcelona)

MASIA I TERRITORI

Ara ja fa temps que tenim consciència que estem en un canvi de cicle històric. Les mostres repeteixen altres etapes de la història. El planeta funciona amb total autonomia sense que nosaltres puguem ni conèixer ni entendre el que passa, ens trobem immersos en les seves variacions. Terratrèmols, volcans i, sobretot, canvi climàtic afecten tant la forma de vida, com l'habitatge o les comunicacions, així com les organitzacions socials i, no cal dir, l'economia.

Davant aquests grans canvis, el que ens cal és buscar la millor manera d'adaptar-nos i en positiu. És evident que caldrà que deixem allò que ara sabem que ens perjudica com les energies fòssils. També sabem que els elements que conformen el nostre planeta són finits i, per tant, cal buscar la manera de ser sostenibles en la part bàsica pel nostre sistema vital.

Fa un temps, vàrem presentar un tríptic amb la proposta d'aquesta diversitat de temes amb una visió multidisciplinària, tal com és la nostra vida, i això ho hem fet per aplegar-nos tots junts i en puguem parlar per poder fer propostes d'adaptació a aquest canvi.

Ara ja hem rebut les vostres propostes i, per tant, volem que les presenteu i animem tothom qui hi tingui interès a participar-hi i aconseguir uns resultats prou amplis per sentir-nos-hi reflectits.

Si mireu el programa, hi trobareu persones molt competents que ens faran conferències i participaran en les taules rodones. Aquesta vegada, hem potenciat les taules rodones en què poden participar moltes persones, tant expertes com practicants i, per tant, coneixedores de primera mà.

També hi trobareu la informació per a la inscripció i en la nostra pàgina web anirem afegint les novetats que tant poden ser en relació amb el programa mateix i notícies referents, com amb el programa definitiu amb horaris i les comunicacions.

Als debats, hi està tothom convidat.

Us hi esperem!!!

III Congrés del Món de la Masia:
«**La complexitat dels nous reptes.
L'oportunitat dels nous sistemes**»

13, 14 i 15 de març de 2024.

Sala Prat de la Riba de l'IEC. (c. del Carme, 47, Barcelona)

Programa

Dimecres 13 de març

SESSIÓ DE MATÍ

9:00-9:20 h: Recepció i lliurament de la documentació

9.20-9:50 h: Inauguració a càrrec d'un representant del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i un representant de la Subdirecció General del Patrimoni Arquitectònic, Arqueològic i Paleontològic; un representant de l'IEC i Jordi Sala, president de la ICEA.

Presentació del Congrés: Assumpta Serra i Clota, coordinadora del Congrés

9:50-10:30 h: Conferència inaugural: **Recerca en gestió forestal sostenible, biodiversitat i bioeconomia**, a càrrec d'Antoni Trasobares, director del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC). Director General de Medi Natural i Biodiversitat del Departament d'Agricultura (DARP) de la Generalitat de Catalunya (2013-2016).

10:30-11:00 h: Pausa i cafè

11:00-11:20 h: Inauguració de l'exposició **'Savasco, aprofitament de residus agrícoles per a la construcció'**

Bloc: **EVOLUCIÓ SOCIOLÒGICA DE LA POBLACIÓ: DESPOBLAMENT VERSUS RECUPERACIÓ DEMOGRÀFICA**

11:20-11:50 h: Conferència: **Un món rural cada cop més divers**, a càrrec de Joan Nogué, catedràtic de geografia humana de la Universitat de Girona (UdG).

11:50-12:50 h: Comunicacions. Presentació a càrrec de Ferran Estrada, antropòleg i professor titular del Departament d'Antropologia Social de la Facultat de Geografia i Història de la UB.

12:50-14:00 h: Taula rodona: **Adaptar el planejament i la normativa a una realitat singular.**
Moderadora: Rosa Cererols. geògrafa, creadora del centre cultural Konvent i coeditora de 'L'altre món rural'.

Participants:

Raquel Serrat, ramadera del Ripollès membre de la Permanent Nacional d'Unió de Pagesos, responsable del sector Dones, medi rural i polítiques de muntanya. I dels sectors Boví i Equí de Carn.

Francesc Reguant, economista especialitzat en agroalimentació, director de l'Observatori d'Economia Agroalimentària del Col·legi d'Economistes.

Jordi Franquesa, director de la Línia de Recerca Despoblament vers Desenvolupament Rural. Departament d'Urbanisme, Territori i Paisatge, EPSEB.

Un representant de l'Associació de Micropobles de Catalunya.

SESSIÓ DE TARDA

Bloc: **INNOVACIÓ**

15:45-16:15 h: Conferència: **Agricultura digital: tecnologia i formació** a càrrec de Emilio Gil, Catedràtic de la UPC Expert en ISO y CEN.

16:15-18:30 h: Comunicacions. Presentació a càrrec de Isabel Trillas, doctora en biologia i fundadora de Biocontrol Technologies. Professora emèrita. Facultat de Biologia de la UB.

18:30-18:45 h: Pausa-cafè

18:45-20:15 h: Taula rodona: **La innovació agrària necessària per a la producció sostenible d'aliments**

Moderador: Santiago Planas de Martí, Investigador de la Fundació Centre de Recerca en Agrotecnologia. CERCA, UdL.

Participants:
Eloi Montcada, director del Clúster Vitivinícola Català INNOVI.
Maria Isabel Trillas, doctora en biologia i confundara de Biocontrol Technologies. Professora emèrita. Facultat de Biologia de la UB.
Sefa de Ribot, cap del Servei d'Innovació Agroalimentària del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.
Agustí Brañas, economista expert en lideratge neuronal, creativitat i innovació.

Dijous 14 de març

SESSIÓ DE MATÍ

Bloc: **LA MASIA I L'ADMINISTRACIÓ**

9:00-9:30 h: Conferència: **Canvis en la regulació de les masies, cases rurals i altres construccions en sòl no urbanitzable en els darrers anys**, a càrrec de Xavier Rehues, subdirector general de Coordinació Urbanística, Departament de Territori de la Generalitat de Catalunya

9:30-10:20 h: Comunicacions. Presentació a càrrec de Lupe Serraima, arquitecta responsable d'urbanisme del Servei d'Urbanisme de la Gerència de Serveis d'Habitatge, Urbanisme i Activitats de la Diputació de Barcelona

10:20-10:50 h: Pausa i cafè

10.50-11.40 h: Taula Rodona: **La preservació patrimonial de les masies versus aspectes ambientals o sectorials**

Moderador: Joan Badia, arquitecte urbanista, soci de Gmg Plans i Projectes, SLP

Participants:

Cap del Servei Territorial d'Urbanisme de la Generalitat de Catalunya.

Xavier Rehues, Subdirector general de Coordinació urbanística, Departament de Territori de la Generalitat de Catalunya.

Lupe Serraima Milian, responsable d'urbanisme del Servei d'Urbanisme de la Gerència de Serveis d'Habitatge, Urbanisme i Activitats de la Diputació de Barcelona.

Josep Rosàs, economista, vocal de la junta, soci de Monumenta i propietari de masies

Bloc: **SOSTENIBILITAT. BIOCONSTRUCCIÓ, REHABILITACIÓ I MATERIALS**

- 11.40-12.10 h: Conferència: **Tècnica i materialitat** a càrrec de Joan Ramon Rosell Amigó, arquitecte tècnic, enginyer en organització industrial, EPSEB.
- 12.10-13.10 h: Comunicacions. Presentació a càrrec de Mireia Bosch Prat, arquitecta tècnica, enginyera en organització industrial i professora de l'EPSEB.
- 13.10-14.00 h: Taula rodona: **Re-utilització de les masies: conflictes i solucions**
Moderador: Joan Olona Casas, arquitecte tècnic UPC, professor de l'EPSEB.
Participants:
Joan Ramon Rosell, arquitecte tècnic
Oriol Rosselló, arquitecte, Projectes Bangolo en rehabilitació de masies
Isidre Pastor, llicenciat amb grau en Història Medieval i arqueòleg.

SESSIÓ DE TARDA

Bloc: **PAISATGE I PATRIMONI: CAP A LA SOSTENIBILITAT GLOBAL**

- 15:45-16:15 h: Conferència: **Els valors de la diversitat de paisatges agrícoles i agroforestals**, a càrrec de Pere Sala, director de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.
- 16:15-17:45 h: Comunicacions. Presentació a càrrec de Victòria Bassa, arquitecta, presidenta de Monumenta (Associació de propietaris de castells i edificis catalogats de Catalunya). Membre de l'AADIPA.
- 17:45-18:15 h: Pausa i cafè

Bloc: **TURISME RURAL**

- 18:15-18:45 h: Conferència: **El Observatorio del Turismo Rural 2023: dades de Catalunya**, a càrrec d'Enric López C, professor i investigador, CETT-UB i codirector de l'Observatori del Turismo Rural

18:45-19:10 h: Comunicacions. Presentació a càrrec del doctor Martí Cors Iglesias, professor agregat del Departament de Geografia de la UB

19:10-20:20 h: Taula rodona: **Masia-Paisatge-Turisme: valors entorn el paisatge de la masia i el paper del turisme. Reptes actuals i de futur**

Moderadors: Enric López C., professor i investigador, CETT-UB i codirector de l'Observatori del Turismo Rural i Victòria Bassa, arquitecta, presidenta de Monumenta (Associació de propietaris de castells i edificis catalogats de Catalunya). Membre de l'AADIPA.

Participants:

Damià Serrano, director Màrqueting Experiències i Recerca a l'Agència Catalana de Turisme, Generalitat de Catalunya.

Ignasi de Delàs, economista i secretari de la Junta de Monumenta.

Joan Botey, propietari del Mas Cals de Fitor i soci de Monumenta.

Josep Margenat i Escobairó, responsable del sector d'Agroturisme de la Unió de Pagesos de Catalunya.

Divendres 15 de març

SESSIÓ DE MATÍ

Bloc: **ENERGIES RENOVABLES: DIVERSITAT I SOSTENIBILITAT**

9:00-9:30 h: Conferència: **L'Energètica, una eina pública al servei del país, la transició energètica i el territori**, a càrrec de Ferran Çivit, president de l'Energètica Pública de Catalunya, empresa pública de la Generalitat de Catalunya.

9:30-10:15 h: Comunicacions. Presentació a càrrec de Jordi Bartrolí, catedratic honorífic de química de la UAB.

10:15-11:30 h: Taula rodona: **La planificació de l'energia fotovoltaica i eòlica a Catalunya. Quanta, perquè, on i com.**

Moderadora: Marta Morera Marcé, directora l'Institut Català d'Energia.

Participants:

Susana Margalef, Cap del ST d'Urbanisme de les Terres de l'Ebre.

Ramon Sans, enginyer, expert en la transició energètica.

Josep M Salas. Ha sigut membre del CADS (Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible), del Comitè d'Experts per la transició energètica del Govern espanyol (2017-2018). Conseller de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC).

Patricia Reche Martínez, presidenta de l'AMEP. Regidora de Medi Ambient, Sostenibilitat i Energia de Terrassa

Antoni Enjuanes, subdirector d'Infraestructures Rurals. Generalitat de Catalunya

11:30-12:00 h: Pausa-café

Bloc: **ECONOMIA RURAL I POLITIQUES: INTERRELACIÓ AMB EL MODEL PRODUCTIU**

12:00-12:30 h: Conferència: **Economia circular com a motor del territori**, a càrrec d' Isaac Peraire, director de l'Agència de Residus de Catalunya

12:30-13:00 h: Conferència: **Cap on va la política agrària i rural?**, a càrrec de Jordi Rosell, professor del Departament d'Economia Aplicada de la UAB

13:00-14:00 h: Comunicacions. Presentació a càrrec de Lourdes Viladomiu, professora honoraria, Departament d'Economia Aplicada de la UAB

SESSIÓ DE TARDA

Bloc: **BOSCOS I MOSAIC AGROFORESTAL: CANVI CLIMÀTIC I BIOECONOMIA**

15:30-16:00 h: Conferència: **Bosc i Foc**, a càrrec de Marc Castellnou, inspector del cos de bombers i analista en cap del GRAF.

16:00-16:30 h: Pausa-café.

16:30-17:30 h: Comunicacions. Presentació a càrrec de Miquel Martí, investigador al CTFC i professor al Departament d'Urbanisme de la UPC

17:30-18:50 h: Taula rodona: **Tenim cadena de valor de la fusta a Catalunya?**

Moderador: Miquel Martí, investigador al CTFC i professor al Departament d'Urbanisme de la UPC

Participants:

Roser Maneja. Investigadora del CTFC. Professora associada del Departament de Geografia de la UAB.

Eduardo Rojas, és des de 2016 degà del Colegio Oficial de Ingenieros de Montes, i des de 2021 president del Consell d'Administració de PEFC Internacional.

Salvador Ordoñez, mestre, pedagog, empresari especialitzat en projectes complexos i impulsor del món de la fusta a Catalunya.

Emma Sebastia, arquitecta per l'ETSAV, UPC i quarta generació de Fustes Sebastia S.L., empresa especialitzada en solucions estructurals de fusta de proximitat, que participa en tota la cadena de valor des del bosc fins a l'edifici construït

18: 50-19:20 h: Conferència de clausura: **Una reflexió final: les oportunitats que sorgeixen quan la innovació es posa al servei de la sostenibilitat**, a càrrec de Sònia Llorens. Fundadora d'INN2-INNOVACIÓ INDUSTRIAL. Ha dirigit la Càtedra d'Economia Circular del Tecnocampus (UPF), codirigeix el postgrau d'Economia Circular de la UPC School i en l'actualitat coordina l'estratègia de sostenibilitat a IRTA.

19:20-19:30 h: Conclusions finals

19:30-20:10 h: Debat i preguntes

20:10-20:30 h: Clausura a càrrec de Dionís Guiteras i Rubió, Vicepresident segon, President de l'Àrea de Bon Govern, Assistència Local i Cohesió Territorial Diputació de Barcelona

Inscripció

Per a inscriure-us-hi cal que empleneu el formulari <https://www.iec.cat/jornades/masia2024.asp> que trobareu al web del congrés <http://congres-masia-territori.espais.iec.cat/> junt amb més informació. També al web de la ICEA <http://icea.iec.cat/>

- Inscripció general: 50 €
- Inscripció en línea: 50 €
- Inscripció reduïda: 30 €
(socis d'entitats col·laboradores, estudiants, jubilats i aturats)
- Forma de pagament targeta de crèdit
(per mitjà del formulari d'inscripció)
- Període d'inscripció:
Fins a l'11 de març de 2024.

Dissabte 16 de març, de 10 h a 14 h

Sala Cotxeres del Palau Robert
(Passeig de Gràcia, 107 – Barcelona)

- Presentació del documental: El cicle de la vida: masos i cases del Matarranya
- Presentació de diversos documentals del Maestrat per part de Itinerantur.
- Presentació de dos projectes del grup "Masies per viure"
- Presentació de la revista Arrels sobre la construcció al món rural.
- Presentació dels volums "Arrelats sobre famílies antigues de Catalunya, Vall d'Aran, Andorra" i "Famílies catalanes que varen repoblar València".

Activitats Congrès

L'Equip del Congrès avaluarà organitzar una jornada l'any 2026 sobre un tema d'interès general i d'actualitat del món rural català

Per a més informació sobre les activitats
consulteu el programa de sortides
a la pàgina web del congrés
<http://congres-masia-territori.espais.iec.cat/>
i de facebook: Congrès Masia i Territori

Entitats patrocinadores

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agència Rural

MUSEU
TERRA
FUNDACIÓ /// CARULLA

Agència de
Residus de
Catalunya

amep
associació de municipis i entitats
per l'energia pública

sebastia
indústries de la fusta

Entitats col·laboradores

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori
Secretaria de Territori, Urbanisme
i Agenda Urbana

Diputació
Barcelona

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Ad'AC

Associació d'Arqueòlegs de Catalunya

IRTA

RECERCA I TECNOLOGIA
AGROALIMENTÀRIES

L'ENERGÈTICA
Energia Pública de Catalunya

Observatori del Paisatge

INNOVI
Clúster Vitivinícola Català

MONUMENTA

CTFC

SCIENCE FOR FOREST MANAGEMENT,
BIODIVERSITY & BIOECONOMY

Change the future, today

World Wood Future

UNIÓ
DE PAGESOS

Barcelona School
of Tourism, Hospitality
and Gastronomy

eeab/b

Escola d'Enginyeria Agroalimentària
i de Biosistemes de Barcelona

Escapada Rural

netquest

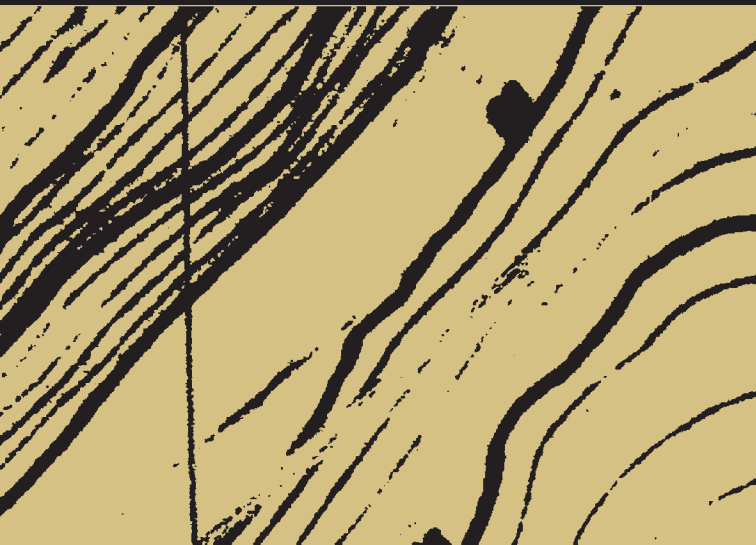
Contacte:

ICEA. Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47 - 08001 Barcelona

www.congres-masia-territori.espais.iec.cat

congresmasia.ieca@iec.cat

[#congresmasies](https://twitter.com/congresmasies)

Organitza

Institut
d'Estudis
Catalans